

Motion till riksdagen

1989/90:Sf271

av förste vice talman Ingegerd Troedsson och

Gullan Lindblad (båda m)

Ersättning för psykolog- och
psykoterapibehandling

Genom 1990 års Dagmar-avtal mellan staten och landstingsförbundet har vissa bättre förutsättningar skapats under 1990 för enskilda att erhålla psykoterapi och psykoanalys genom att landstingen fått resurser att i begränsad utsträckning teckna avtal om behandling hos privata vårdgivare. Genom detta har den långdragna frågan om ersättning för psykologbehandling och psykoterapi tagit ett steg framåt.

Socialstyrelsen har utifrån sin uppgift att godkänna träffade avtal om psykoterapi i sina rekommendationer till landstingsförbundet valt att med de resurser som står till buds för 1990 prioritera behandling hos specialistkompetent psykoterapeut.

I sin information till landstingen har landstingsförbundet inkluderat psykoanalytiker som vårdgivarkategori.

Genom inriktningen på psykoterapi och psykoanalys på specialistnivå har man möjliggjort för enskilda att i viss utsträckning kunna få denna både tidsmässigt och ekonomiskt resurskrävande behandling. Resurserna är dock otillräckliga även med socialstyrelsens insnävring av Dagmar-överenskomsten.

Psykologisk behandling inbegriper mycket mer än psykoterapi. Detta innebär att många typer av behandling med nuvarande inskränkning i tillämpningen endast i undantagsfall kommer ifråga, vilket innebär att flera mindre kostnadskrävande behandlingsalternativ ej tillämpas.

I legitimerade psykologers kompetens ingår att bedriva psykologisk behandling. Sådan inkluderar olika metoder, t.ex. rådgivning, krisintervention, funktionsträning, desensibilisering, stödbehandling, par- och familjebehandling, relationsbearbetning, gruppbehandling, självförtroendebehandling samt psykoterapi på icke-specialistnivå. Vidare ingår att vid somatiska och psykosomatiska besvär samt vid stark smärtupplevelse bidra med psykologiska behandlingsinsatser. Inom områdena hälsopsykologi och neuropsykologi har psykologiska behandlingsmetoder utvecklats.

Allt fler personer överlever svåra trafikolyckor men med stora funktionsnedsättningar, vilket orsakar problem att leva ett fullvärdigt liv. Utifrån funktionsanalys och med hjälp av t.ex. kognitiv träning kan större insatser göras av legitimerade psykologer för rehabilitering av skallskador som uppkommit i detta sammanhang eller som arbetsskador.

Före en psykologisk behandling utförs en kvalificerad psykodiagnostisk

bedömning för att kartlägga intellektuella, emotionella, sociala och beteendemässiga handikapp och tillgångar och dessas relation till klientens nuvarande och tidigare livssituation.

Mot. 1989/90
Sf271

Till den kvalificerade psykodiagnostiken hör att kunna välja behandlingsalternativ – men också att kunna avråda från en behandling som är inadekvat i sammanhanget. Genom att träffa rätt val av behandlingsmetod bidrar den legitimerade psykologen till att den enskilde får rätt behandling samtidigt som det blir samhällsekonomiskt effektivt.

De psykiska problemen åsamkar samhället mycket stora kostnader både direkt och indirekt. En hel del av dessa kostnader skulle kunna reduceras om adekvat behandling sattes in på ett tidigt stadium. Det är givetvis nödvändigt att satsa på behandling på specialistnivå, såsom psykoterapi och psykoanalys men inte tillfyllest att enbart satsa på detta. Det är av största vikt att även psykologisk behandling hos legitimerad psykolog ersätts via försäkringskassan på samma sätt som gäller för behandling av somatiska sjukdomar.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen hos regeringen begär förslag till ersättning genom försäkringskassan för utredning och behandling utförd av legitimerad psykolog och av legitimerad psykoterapeut.

Stockholm den 19 januari 1990

Ingegerd Troedsson (m)

Gullan Lindblad (m)